

Зборник радова конференције “Развој астрономије код Срба IX”
Београд, 18-22. април 2017,
уредник М. С. Димитријевић
Публ. Астр. друш. “Руђер Бошковић” бр. 17, 2018, 19-63

КООРДИНАЦИОНИ ОДБОР АСТРОНОМСКИХ ИНСТИТУЦИЈА ЈУГОСЛАВИЈЕ

МИЛАН С. ДИМИТРИЈЕВИЋ

Астрономска опсерваторија, Волгина 7, 11060 Београд, Србија
E-mail: mdimitrijevic@aob.rs

Резиме: Представљен је рад Координационог одбора астрономских институција Југославије, који је био активан 1984-1985. године.

Кључне речи: Астрономска опсерваторија, историја астрономије у Југославији, историја астрономије у Србији

*

На Астрономску опсерваторију сам прешао из Института за физику 1. септембра 1984. и једно од првих задужења ми је било да будем секретар Координационог одбора астрономских институција Југославије (КОАИЈ). Као секретар, прикупио сам чувао и оставио Архиву Астромномске опсерваторије документацију о раду овога тела, који је јавности непознат и није до сада обрађиван. Зато овде пружам на увид важније и занимљивије списе и акта које сам прикупио а који су од интереса за историју астрономије у Србији и Југославији, као и за упоређивање са данашњим условима, пошто дају преглед стања у астрономији код нас у периоду 1984-1985. године.

Иницијатива за стварање КОАИЈ покренута је на VI националној конференцији астронома Југославије и на основу ње је Национални комитет за астрономију, на својој седници од 9. маја 1984, усвојио закључке о проблемима развоја и о потреби за већом сарадњом астрономских институција, који су предвиђали формирање КОАИЈ, чији би задаци били: унапређење сарадње, организовање заједничких истраживачких пројеката, размена кадрова, усавршавање младих истраживача, организовање скупова, семинара и летњих школа, међусобна помоћ у издавачкој делатности, међусобно укључење у билатералну међународну сарадњу, планирање

развоја астрономије у Југославији и координирање истраживачких планова.¹

КОАИЈ је требало да сачињавају по један члан из сваке институције која му је приступила и то првенствено њихови директори. Седиште је у оној установи одакле је председник, чији мандат траје две године и не може се обновити.

На основу договора са председником Националног комитета, Астрономска опсерваторија у Београду, као најбројнија астрономска организација у Југославији, примила је обавезу да припреми оснивање КОАИЈ, па је Миодраг Митровић, њен директор, упутио 15. маја 1984 циркуларно писмо² са предлогом да се оснивачки састанак одржи 29. јуна, али је први, оснивачки састанак организован 19. октобра 1984. у библиотеци Астрономске опсерваторије.

На овом састанку, коме су присуствовали представници Астрономских опсерваторија из Београда (Миодраг Митровић), Сарајева (М. Ступар), Астрономског одјела Геодетског факултета у Загребу (Лео Рандић), В.Т.О. физике Универзитета у Љубљани (Андреј Чадеж), Института за астрономију Природно-математичког факултета у Београду (Мирјана Вукићевић-Карабин) и Народне опсерваторије Астрономског друштва “Руђер Бошковић” (Александар Томић), конституисан је КОАИЈ и одређени његови задаци. Састанку је присуствовао и Ђорђе Телеки, секретар за астрономију Савеза друштава математичара, физичара и астронома Југославије (СДМФАЈ) и Софија Саџаков као председник Научног већа. Нису се одазвали Опсерваториј Хвар и Звјездарница Загреб.

На том састанку сам изабран за секретара КОАИЈ и после избора се прикључио присутнима у наставку састанка а Миодраг Митровић је постао председник. Поред задатака и организационе структуре КОАИЈ дефинисаних у иницијативи за његово оснивање, на овом састанку је додатно усвојено да Одбор доноси одлуке консензусом, састаје се најмање једанпут годишње и издаје “Информациони билтен”, који “се нумерише и садржи све препоруке и акције”.

Одлучено је и да до 15. децембра 1984, институције чланице међусобно размене информације о “садашњем стању, проблемима, истраживачким темама,” као и о плановима за петогодишњи период 1986-1990.

После овог састанка припремио сам први број “Информационог билтена” (сви бројеви дати су у Прилогу) у коме је био записник са закључцима са оснивачког састанка. “Билтен” носи датум 30. октобар 1984. и разаслан је свим астрономским институцијама.

Билтен број 2 сам завршио и разаслао 15. марта 1985. године и он садржи сажети преглед информација о појединим институцијама које су тражене на оснивачком састанку, а Астрономској опсерваторији су их упутиле Астрономска опсерваторија Универзитетског астрономског друштва у

¹ Прилози: Астрономским институцијама у Југославији.

² Исто

Сарајеву, Институт за астрономију Природно-математичког факултета у Београду, Народна опсерваторија Астрономског друштва Руђер Бошковић”, ВТО Физика Универзитета у Љубљани и Одјел за астрономију Геодетског факултета Свеучилишта у Загребу.

Из приложеног материјала, који је значајан за упоређивање са стањем у различитим временима, види се на пример да је иницијатива за изградњу посматрачке станице ван Београда на преко хиљаду метара надморске висине са телескопом од 1,5 метара покренута 1972. године; да је у то време главнину (приближно 70%) научне и стручне активности Опсерваторије чинило сакупљање властитих посматрачких података, њихова обрада, и слање добијених резултата међународним научним центрима. У “Информацији о Астрономској опсерваторији” (види Прилоге) стоји да она има рачунски центар са једним рачунаром марке Ванг 2200 Б од 12К и Оливети М 20 од 160К.

Други састанак КОАИЈ је одржан у Загребу 24. априла 1985. На њему су поред М. Митровића, А. Чадежа, Л. Рандића, М. Ступара и М. Вукићевић-Карабин били и Жарко Дадих, председник Националног комитета за астрономију и Никола Соларић секретар овог тела, као и Ђорђе Телеки, секретар за астрономију СДМФАЈ. Одбор је саставио листу А и Б тема за које су заинтересоване најмање две чланице КОАИЈ. Листа А садржи теме на којима већ постоји сарадња или одговарајући услови за њу, а Б оне где постоји интерес али су потребне дуже припреме. Обе ове листе налазе се у Прилогу (Билтен бр. 3). Такође је одлучено да се на Конгресу математичара, физичара и астронома Југославије, који ће се одржати 23-27. септембра 1985. у Приштини, одржи Округли сто “Развој астрономије у Југославији у средњорочном периоду 1986-1990. и сарадња астрономских институција”.

Записник са овог састанка објављен је у Билтену бр. 3, који сам припремио убрзо после њега, 29. априла 1985.

“Информациони билтен” бр. 4 објављен је 30. октобра 1985. и садржи извештај о Округлом столу “Развој астрономије у Југославији у средњорочном периоду 1986-1990. и сарадња астрономских институција”, одржаном 27. септембра 1985. у Приштини. На њему су, међу 24 присутних, од позваних били руководиоци Астрономских опсерваторија у Београду и Сарајеву, предсеници КОАИЈ и Националног комитета за астрономију, као и Горан Иванишевић. Закључци су били: а) да се даје подршка настојањима КОАИЈ да унапреди сарадњу југословенских астрономских институција; б) предлаже се Астрономској опсерваторији у Београду да се прихвати покровитељства рада на организацији астрономске терминологије на српскохрватском језику и в) предлаже се Заводу за историју природних наука ЈАЗУ у Загребу да се прихвати покровитељства и организације проучавања историје астрономије у Југославији.

То је био последњи број “Информационог билтена КОАИЈ”. Из 1986. не поседујем ни један документ који се односи на рад овог тела. Митровићев и мој двогодишњи мандат истекао је у октобру те године и интересовање за

овај орган који је требао да развија сарадњу међу астрономским институцијама у Југославији гасило се са приближавањем њеног распада. Овде сачувана и понуђена документа сведоче о његовом раду и дају пресек стања астрономије у нашој земљи у то доба.

ПРИЛОЗИ

ASTRONOMSKIM INSTITUCIJAMA U JUGOSLAVIJI

Nacionalni komitet za astronomiju, na svojoj sednici od 9. maja 1984. godine, prihvatio je zaključke o problemima razvoja i o većoj saradnji jugoslovenskih astronomskih institucija. Ovaj dokument predviđa formiranje koordinacionog odbora jugoslovenskih astronomskih institucija. Na osnovu dogovora sa predsednikom Nacionalnog komiteta za astronomiju, Astronomska opservatorija u Beogradu, kao najbrojnija astronomska ustanova u Jugoslaviji, je prihvatila obavezu da pripremi osnivanje Odbora i da organizuje - ako se za to izjasni većina astronomskih institucija - prvi sastanak tog odbora.

Cilj ovog cirkularnog pisma je da predloži neke osnovne principe, mogući dnevni red i dan prvog sastanka.

1. Zadaci i organizacija Odbora

1.1. Odbor se formira ako se za njega izjasne najmanje 3 astronomske institucije u Jugoslaviji;

1.2. Odboru mogu kasnije pristupiti i druge institucije, ako ih prihvate članovi - osnivači;

1.3. Odbor sačinjavaju po jedan član iz svake institucije, prvenstveno nejni rukovodioci;

1.4. Odbor bira predsednika čiji mandat traje dve godine, i ne može se obnoviti za sledeći dvogodišnji period;

1.5. Odbor ima sedište u onoj instituciji odakle je predsednik; ta organizacija imenuje sekretara Odbora, koji pomaže predsedniku u radu;

1.6. Zadaci Odbora su:

- Unapredjenje saradnje sa naučno-istraživačkim, posmatračkim i nastavnim zadacima,
- organizovanje zajedničkih istraživačkih projekata,

- 2 -

- razmena kadrova,
- usavršavanje mladih istraživača,
- organizovanje skupova, seminara, letnjih škola,
- medjusobna pomoć u izdavačkoj delatnosti,
- medjusobno uključenje u bilateralnu međunarodnu saradnju,
- planiranje razvoja astronomije u Jugoslaviji,
- koordiniranje istraživačkih planova.

1.7. Odbor svoje preporuke donosi konsenzusom u saradnji sa Nacionalnim komitetom za astronomiju.

1.8. Odbor se sastaje po potrebi, a najmanje jedan put godišnje;

1.9. Odbor izdaje "Informacioni Bilten KOJAI", koji se numeriše i sadrži sve preporuke i akcije;

1.10. Troškove rada Odbora snosi institucija-domaćin, a putne troškove svaka institucija za svog delegata.

2. Predlog dnevnog reda prvog sastanka KOJAI

2.1. Konstituisanje (predsednik, sekretar), naziv tela;

2.2. Opšta debata o zadacima i organizaciji Odbora;

2.3. Mogućnosti saradnje u 1984. godini;

2.4. Mogućnosti saradnje u 1985. godini;

2.5. Iniciranje izrade dokumenata (bele knjige) o sadašnjem stanju i razvoju astronomije u Jugoslaviji.

3. Spisak astronomskih institucija

U sledećim institucijama vrše se istraživanja i drži nastava, i one bi mogle biti članovi KOJAI:

- Astronomska opservatorija, Beograd;
- Astronomska opservatorija, Sarajevo;
- Astronomski zavod Geodetskog fakulteta, Zagreb;
- Institut za astronomiju PMF, Beograd;

- 3 -

- Narodna opservatorija, Beograd;
- VTO Fizika, Univerzitet, Ljubljana;
- Observatorij, Hvar;
- Zvezdarnica, Zagreb

4. Prvi, osnivački, sastanak Odbora

Prvi, osnivački, sastanak održao bi se u petak, 29. juna 1984. godine, sa početkom u 10 časova, u biblioteci Astronomske opservatorije u Beogradu, Volgina 7.

Poziv će biti uručen svim onim institucijama koje do 15. juna 1984. godine izraze Astronomskoj opservatoriji u Beogradu želju da učestvuju na prvom sastanku Odbora - naravno ako broj zainteresovanih bude najmanje tri. U tom slučaju na prvi sastanak biće pozvani i predsednik Nacionalnog komiteta za astronomiju i sekretar za astronomiju SDMFAJ.

U Beogradu, 15.05. 1984. god.

D i r e k t o r
Astronomske opservatorije,

Miodrag Mitrović, s.r.

ЗАКЉУЧЦИ О ПРОБЛЕМИМА РАЗВОЈА И О ВЕЋОЈ САРАДЊИ ЈУГОСЛОВЕНСКИХ АСТРОНОМСКИХ ИНСТИТУЦИЈА

1. Астрономи и астрономске институције у Југославији требало би да обогате свој рад и међусобну сарадњу следећим акцијама:
 - организовањем заједничких истраживачких пројеката,
 - отварањем постојећих југословенских астрономских часописа - или барем једног са најдужом традицијом – за све истраживаче,
 - организовањем научних скупова, националних и тематских конференција, семинара и летњих школа,
 - међусобним посетама и предавањима по позиву,
 - стварањем услова за заједничко коришћење већих телескопа у иностранству,
 - заједничким укључењем у међународне космичке (сателитске) програме,
 - интензивнијом међународном сарадњом (у оквиру Међународне астрономске уније и ван ње), организовањем међународних научних скупова, сарадњом са одговарајућим институцијама несврстаних земаља и земаља у развоју,
 - укључењем астронома из других институција у своју билатералну међународну размену.
2. Да би се остварила већа и успешнија сарадња међу астрономским институцијама и астрономима у земљи, свакако треба наћи нове организационе форме. Национални комитет за астрономију и даље треба да се брине о нашој активности у Међународној астрономској унији и о решавању професионалних проблема астронома. Било би пожељно да Национални комитет за астрономију предложи стварање координационог тела астрономских институција у Југославији, које би радило на непосредној сарадњи и на њеном сталном јачању као и на усаглашавању концепта развоја астрономије у Југославији (активност овог тела требало би регулисати једним заједничким самоуправним споразумом). При томе постојеће веће астрономске институције – посебно Астрономска опсерваторија у Београду – треба да преузму већу бригу за општи развој астрономије у Југославији него што је био досад случај. Тако, између осталог, требали би да створе могућности да у њиховим институцијама повремено раде и астрономи из других средина.
3. Посветити већу пажњу развоју талентованих младих астронома, посебно студената. Њих укључити у истраживачки рад у астрономским институцијама и дати им могућност учешћа на конференцијама, семинарима, школама, па, ако има могућности, и у међународним акцијама. Зато треба систематски помагати народне (популарне) опсерваторије.

4. Југословенске астрономске институције свакако треба да раде и на таквим задацима који су од опште-југословенског значаја, као што су: часовна служба, сарадња са ЈНА, астро-геодетски радови, популаризација, итд.
5. Рад у теоријским областима – који нам пружа велике могућности – тражи добру библиотеку, могућност размене мисли (дискусије, научну атмосферу) и коришћење компјутера. Сада не постоји ниједан озбиљнији југословенски тим – а најмање школа – за таква истраживања, него се ради скоро само индивидуално. Такво стање не доноси веће плодове. Потребно би било ујединити и на овом пољу југословенске снаге, па створити тимове и школе.
6. Астрономске опсерваторије у Југославији раде под веома неповољним астроклиматским условима, и зато је неопходно потребно створити посматрачке станице ван градова и на већим надморским висинама са добрим условима рада. Сада постоји само један разрађени план за постављање савременог телескопа на повољном месту: Астрономска опсерваторија у Београду – уз подршку Института за астрономију ПМФ у Београду – намерава набавити телескоп од око 1.5 м (са одговарајућим приборима) и поставити га на једној висинској станици (Јованова глава, Ргајска планина, 1020 м надморске висине; у близини Прокупља). Нису, међутим, још обезбеђена новчана средства за ову акцију. Апелујемо и на друштвено-политичка тела у СР Србији, као и на друге астрономске институције у земљи, да ефикасно помогну реализацију овог плана. Као добар пример¹ и потреба опште подршке, нека послужи организовање Опсерваторије Хвар пре једне деценије, када су југословенски астрономи уједињено радили на формирању ове институције. На овој висинској станици треба омогућити – као што је већ случај на Опсерваторији Хвар – да извесно посматрачко време добију и астрономи ван састава организације власника па би зато било корисно организовати једно саветовање² о програму те станице.

— — — — —

О реализацији ових закључака треба да се брине Национални комитет за астрономију, као и будуће координационо тело.

ИНФОРМАЦИЈА О АСТРОНОМСКОЈ ОПСЕРВАТОРИЈИ У БЕОГРАДУ

Београд, 15, децембар 1984. г.

На првом састанку представника југословенских астрономских институција, одржаном 19.10.1984. год. на Астрономској опсерваторији у Београду, одлучено је између осталог да астрономске институције од 15. децембра 1984. године међусобно размене информације о садашњем стању, проблемима, истраживачким темама, о перспективним плановима у петогодишњем периоду 1986-1990, о часописима које поједине институције примају и о рачунским системима.

Ова информација садржи одговарајуће податке о Астрономској опсерваторији у Београду и то:

7. Информација о Астрономској опсерваторији у Београду,
8. Извештај о раду у 1984. години на темама потпројекта „Физика и кретање небеских тела“,
9. Смернице за израду плана истраживања у периоду 1986-1990.,
10. Списак часописа Астрономске опсерваторије,
11. Подаци о рачунском центру.

Секретар КОАИЈ,

Милан Димитријевић

Директор Астрономске опсерваторије у Београду

Председник КОАИЈ

Миодраг Митровић

- 1 На оригиналном документу подвучено а са стране напомена: Негирано на 19. саст. Н. већа 13-6-84
- 2 Подвучено на оригиналу а са стране знак питања.

АСТРОНОМСКА ОПСЕРВАТОРИЈА

Бр. _____

197. гоа

БЕОГРАД
Болница 7

ИНФОРМАЦИЈА О АСТРОНОМСКОЈ ОПСЕРВАТОРИЈИ
У БЕОГРАДУ

1. Историјски развој

Astronomска и meteoroloска opservatorija u Beogradu - zvana Centralna opservatorija - osnovana je 1887 godine. Ona je delovala u okviru Velike škole, odnosno Univerziteta sve do 1924.g. Te godine je podeljena u dve posebne ustanove: Meteoroloсku opservatoriju Univerziteta i Astronomсku opservatoriju Univerziteta.

Posle prvog svetskog rata, Astronomска opservatorija je dobila, u okviru ^{ratne} ~~reparacije~~ reparacije od Nemačke, veći broj instrumenata i pribora. Sa jednim delom tog instrumentarija stvorena je 1932. godine nova opservatorija na mestu gde se ona i danas nalazi. Napominjeno da je nekoliko teleskopa ustupljeno univerzitetima u Zagrebu i Ljubljani, kao i Vojnogeoграфском институту. U toku drugog svetskog rata okupatori su odneli dva instrumenta, koji nisu vraćeni. Pred oslobodjenje Beograda zgrade opservatorije, kao i njen najveći teleskop znatno su oštećeni. Obnova je završena 1946. godine. U posleratnom razdoblju izgradjena su četiri nova instrumentска paviljona: jedna 1950., a ostala tri 1960., a krug je proširen na ukupno oko 10 hektara.

Od 1887. do 1948. Opservatorija je bila u okviru Univerziteta (odnosno Velike škole), od 1948. do 1950. pod Komitetom za naučne ustanove, Univerzitet i visoke škole NRS, od 1950. do 1954. pod Srpskom akademijom nauka, a od 1954. je samostalna organizacija, čiji je OSNIVAČ

2. Astronomска opservatorija danas

2.1. Kadrovi - Opservatorija sada ima 44 radnika, od toga 25 astronoma. Medju astronomima je pet doktora, i 13 magistara nauka. Od pet doktora jedan je u zvanju naučnog savetnika, a četiri su u zvanju višeg naučnog saradnika. U poslednjem desetogodišnjem intervalu Opservatorija je primila 11 pripravnika.

Šest saradnika Opservatorije su izabrani za individualne članove Medjunarodne astronomске уније i ангажовани су у njenim telima. Naš saradnik je predsednik jedne radne grupe te Unije.

- 2 -

2.2. Instrumenti i pribori - Opservatorija koristi one teleskope, koje je dobila pre oko šest decenija. Vršе se regularna posmatranja sa 9 teleskopa. Treba navesti dve izmene koje su dovele do kvalitetnog strova: prvo, adaptacijom se ektatorijal 200/3020 mm pretvorio u Sunčani spektrograf, i drugo, veliki pasażni instrument dobio je sistem vakumskih mira (prvi takve vrste u svetu).

Koriste se kvarcni časovnici nabavljeni 1960. godine.

Novih pribora praktično nije nabavljeno.

Manji kompjuterski centar Opservatorije sadrži računar Wang 2200 B (od 12 KB i Olivetti M 20 (od 160 KB), sa pratećim periferijama.

2.3. Biblioteka - Biblioteka Opservatorije je član Jugoslovenskog centra za standarde (od 1976.). Sadašnji knjižni fond sadrži: oko 40 000 brojeva periodike i blizu 10 000 knjiga. Ovo je najbogatiji fond astronomske literature u Jugoslaviji.

Opservatorija je pretplaćena na 50 naslova stranih časopisa (u 1984. godini ta nabavka iznosi 1500 000 dinara).

2.4. Izdavačka delatnost - Opservatorija izdaje: Bulletin (osnovan 1936, dosad je izašlo 134 broja, a štampa se na engleskom i francuskom jeziku) i Publikacije (osnovane 1947. izašlo je 32 broja i sadrži duže članke ili zbornike radova, a štampa se ili na srpsko-hrvatskom ili na stranim jezicima). Razmena ovih izdanja se vrši sa oko 400 institucija (od toga 350 u inostranstvu).

2.5. Posmatračka aktivnost - Posmatranje izabranih nebeskih tela vrši se sa svih 9 postavljenih teleskopa u Beogradu. Posmatrački programi su izabrani tako da, s jedne strane, dobijeni rezultati mogu zadovoljiti medjunarodne kriterijume, a s druge, da odgovaraju mogućnostima datih instrumenata i klimatskih uslova u Beogradu. Zahvaljujući takvom nastojanju, svi opservatorijini posmatrački programi su obuhvaćeni nekim vidom medjunarodne saradnje.

Sa starim instrumentima i priborima, kao veoma lošim klimatskim uslovima u okolini grada, sve je teže opstati na medjunarodnoj sceni, i zato se izlaz traži izvodjenjem posmatračkih zadataka na teleskopima van Beograda (u tom cilju najviše su korišćeni teleskopi Opservatorije na Hvaru) i planiranjem izgradnje visinske opservatorije (vidi tačku 2.6.).

2.6. Visinska astrofizička opservatorija - 1972. godine
Opservatorija je prihvatila inicijativu za izgradnju jedne posmatračke stanice van Beograda, na preko 1000 m nadmorske visine, sa glavnim teleskopom prečnika 1,5 m. Početkom 1977. na saradnju je pozvano više institucija u SR Srbiji i van nje. Pozitivno su odgovorili: Institut za astronomiju PMF u Beogradu i Seizmološki zavod SRS (koji je kasnije odustao). Opservatorija je istovremeno počela terenska istraživanja radi izbora mesta za izgradnju stanice. Akcija je završena predlogom da se stanica gradi na Jovanovoj glavi, na Rgajskoj planini, južno od Prokuplja, na 1020 m nadmorske visine. Tehnički deo investicionog programa je završen 1982. U toku je akcija da se obezbede potrebna finansijska sredstva.

2.7. Naučno-istraživački rad - Glavninu - približno 70% - celokupne aktivnosti Opservatorije čini prikupljanje sopstvenih posmatračkih podataka, njihova stručna i naučna obrada, kao i dostavljanje dobijenih rezultata međunarodnim centrima. Ostali deo aktivnosti su teorijska razmatranja i obrada tuđih posmatračkih podataka.

Naučno-istraživačka delatnost Opservatorije obuhvaćena je projektom "Astro-geo istraživanja" kojeg ^{koordinira} vodi RZNS. U poslednjih 10 godina rezultati su dati u blizu 300 članaka, od kojih jedna četvrtina je objavljena u inostranstvu. U ovom periodu rezultati su izloženi na 32 međunarodna sastanka (sa 65 saopštenja) i na 8 domaćih (95 saopštenja).

Opservatorijske istraživačke oblasti su sledeće: fundamentalna astrometrija (određivanje položaja nebeskih tela), zemljina rotacija, dinamička i statička istraživanja nebeskih tela i astrofizička istraživanja. Multidisciplinarna istraživanja (o promenama srednjih geografskih koordinata Beograda) se vrši zajedno sa seizmolozima i geometričarima.

Zbog teškoća u posmatračkom radu, stalno se povećava obim teorijskog rada na Opservatoriji.

2.8. Saradnja - Projekat "Astro-geo istraživanja", čiji je nosilac Opservatorija, obuhvata još i sledeće institucije: Geomagnetni institut u Grockvoj, Institut za astronomiju PMF u Beogradu, Institut za geodeziju Građevinskog fakulteta u Beogradu, Institut za meteorologiju PMF u Beogradu i Seizmološki zavod SRS u Beogradu. Sa ovim organizacijama tesno se saradjuje.

Октобра 1984. формиран је Координациони одбор астрономских институција Југославије, чији су чланови: Астрономска опсерваторија у Београду, Астрономска опсерваторија у Сарајеву, Астрономски одјел Геодetskог факултета у Загребу, Институт за астрономију ПМФ у Београду, Народна опсерваторија у Београду и ВТО Физика Универзитета у Лјубљани. Седиште овог Одбора у следећем двогодишњем периоду је на Опсерваторији у Београду. Треба се надати да ће сарадња са члановима овог Одбора у будућности бити још чвршћа.

У Југославији Опсерваторија сарађује још са Војногеографским институтом у Београду, Хидрографским институтом ЈРМ у Сплиту, Институтом "Михајло Пупин" у Београду, Републичким хидрометеоролошким заводом Србије у Београду, Институтом за физику у Београду, итд.

За студенте астрономије и геодезије Опсерваторија је наставни полигон. Овде се одржава и практичан рад за ученике завршног разреда средње школе.

Међународна сарадња има више видова. Опсерваторија је члан неких међународних служби, као што су Међународна служба времена (BIH) и Међународна служба поларног кретања (IPMS). У оквиру Међународне астрономске уније обухваћена је у више истраживачких акција (израда каталога зvezда, посматрање окултације зvezда Месецем и другим телима, посматрање изабраних астероида, итд.), а успостављено је неколико билатералних veza (наша сарадња са неким астрономским институцијama у СССР-у и у Француској укључена је у билатералне државне уговоре, а појединачних и радних контаката имамо са пар астрономских установа у Мађарској, Чехословачкој, Poljsкој, Шведској, SR Немачкој, Италији, САД).

2.9. Финансирање - Активност опсерваторије се финансира из два извора: regularна посматрачка активност је потпомогнута средствима из буџета SR Србије, а истраживања из RZNS. У 1984. год. у ukupном приходу Опсерваторије средства из буџета износила су 15%, а заједница 85%. Postoji stalna tendencija smanjenja budžetskih sredstava u ukupnom prihodu Опсерваторије.

Obezbeđjena средства nisu dovoljna za potreban razvoj Опсерваторије, čak ni za prostu reprodukciju (na terenu od oko 10 hektara nalaze se 17 zgrada). Lični dohotci su veoma скромni (у 1984. godini 8.786,00 dinara po uslovnom radniku, što je znatno ispod proseka u Београду и Republici).

3. Pravci razvoja Astronomске opservatorije

U skladu sa istorijskim razvojem Astronomске opservatorije, stanjem u tendencijom razvoja astronomске nauke u svetu i potrebom čvršćeg uključivanja Opservatorije u sistem jugoslovenske nauke, celishodno je da se ona razvija u sledećim pravcima:

I) Dalji razvoj astrometrije u nekim, kod nas već afirmisanim oblastima.

II Brži razvoj astrofizike u oblasti fizike zvezda i nekih tela Sunčevog sistema.

III) Intenzivniji teorijski istraživački rad u astrometriji i u astrofizici.

IV) Ostvarivanje neophodne međunarodne naučne saradnje i uključenje intenzivnijeg istraživačkog rada u astrometriji i u astrofizici u kosmičke istraživačke programe.

V) Unapredjenje mesta i uloge Astronomске opservatorije u sistem jugoslovenske nauke i našem socijalističkom samoupravnom društvu.

VI) Unapredjenje uslova rada na Astronomskoj opservatoriji.

3.1. Neposredni razvojni programi i zadaci

Da bi se stvorili uslovi i obezbedio razvoj Opservatorije u navedenim pravcima, neophodno je raditi na sledećim programima i zadacima:

I. Dalji razvoj astrometrije:

a) Modernizacija časovne službe (poboljšanje sistema časovnika i zamena posmatračkog instrumenta).

b) Povezivanje Opservatorijinog sistema časovnika sa Jugoslovenskom službom vremena i frekvencije (koja je u formiranju).

c) Modernizacija velikog meridijanskog kruga (čitanje kruga, okularni mikrometar i hronograf) i velikog pasažnog instrumenta (okularni mikrometar, hronograf i veza sa kompjuterom).

d) Stroži izbor posmatračkih programa od međunarodnog značaja koji odgovaraju postojećim posmatračkim instrumentima.

Pravaca II. Brži razvoj astrofizike:

a) Postizanje konačnog dogovora u SR Srbiji o obezbeđivanju sredstava za izgradnju Astrofizičke stanice i njena izgradnja na Rgajskoj planini južno od Protuplja.

III Intenzivniji teorijski rad:

a) Posvetiti posebnu pažnju školovanju i usavršavanju kadrova.

b) Pojačan rad na teorijskim istraživanjima u astrometriji

- 6 -

i astrofizici i šira primena timskog rada uz saradnju stručnjaka iz srodnih naučnih disciplina.

b) Obezbeđenje tehničkih i kadrovskih kapaciteta za računski rad na Astronomskoj opservatoriji i omogućavanje korišćenja računskih centara van Opservatorije.

IV. Međunarodna saradnja:

a) Održavanje i proširivanje saradnje Astronomske opservatorije sa međunarodnim centrima za privučenje, obradu ili distribuciju astronomskih podataka.

b) Proširenje svih oblika naučnih kontakata Opservatorije i njenih saradnika sa odgovarajućim naučnim institucijama i stručnjacima u svetu.

c) Dalji rad saradnika Opservatorije u Međunarodnoj astronomskoj uniji i drugim međunarodnim naučnim organizacijama.

d) Povezivanje Opservatorije sa svetskim centrima za vanatmosferska (kosmička) astronomska istraživanja radi aktivnog učešća u vrediranju istraživačkih programa ili korišćenje rezultata ovih istraživanja.

V. Mesto Astronomske opservatorije u društvu

a) Regulisanje statusa Astronomske opservatorije u skladu sa Zakonom o naučno-istraživačkoj delatnosti i odgovarajuće usaglašavanje unutrašnje organizacije i normativa.

b) Bolja saradnja sa Republičkim komitetom za nauku i informatiku, Republičkom zajednicom nauke Srbije, Osnovnom zajednicom nauke Beograda, Regionalnom zajednicom Niš i Skupštinom opštine Zvezdara i Prokuplje.

c) Uspostavljanje dugoročne saradnje sa srodnim naučnim institucijama na zajedničkim naučno-istraživačkim projektima.

d) Uspostavljanje dugoročne saradnje na nastavi sa Prirodno-matematičkim i Gradjevinskim fakultetom i stvaranje njihove naučno-nastavne baze na Astronomskoj opservatoriji kao i stvaranje uslova za njen ulazak u sistem Beogradskog univerziteta.

e) Koordinacija razvoja astronomije u SR Srbiji i u SFRJ i obezbeđenje mesta Opservatorije u tom razvoju.

f) Uspostavljanje bolje saradnje sa JNA.

g) Utvrđivanje mesta Opservatorije u sistemu ONO i DSZ.

h) Planiranje i priprema proslave 100.-godišnjice rada Astronomske opservatorije.

VI. Uslovi rada na Opservatoriji:

- a) Saniranje i održavanje građevinskih objekata Opservatorije.
- b) Proširenje poslovnog prostora Opservatorije.
- c) Korišćenje stambenog prostora u krugu Opservatorije, u skladu sa potrebama Astronomske opservatorije.
- d) Uredjenje i održavanje zelenih površina u krugu Opservatorije.

3.2. Programi za koje Astronomska opservatorija traži pomoć šire društvene zajednice

Neke od nabrojanih razvojnih programa i zadataka Astronomske opservatorije može da izvrši samo svojim naporima i redovnim materijalnim sredstvima. Međutim, neki od njih prelaze ove okvire. Za njihovo ostvarenje neophodna je pomoć šire društvene zajednice. To su:

- Modernizacija Opservatorijine časovne službe i posmatračkog instrumenta kao i njihovo povezivanje sa Jugoslovenskom službom a(Ia i Ib).
- Modernizacija dva velika meridijanska posmatračka instrumenta (Ic).
- Izgradnja i oprema astrofizičke stanice na Rgajskoj planini (IIa).
- Obnavljanje Opservatorijinih malih kompjutera i otvaranje mogućnosti za korišćenje velikih kompjuterskih kapaciteta van Opservatorije (III c).
- Proslava 100.-godišnjice Opservatorije (V h).
- Održavanje građevinskih objekata i parka Opservatorije, i obezbeđivanje prostora za rad na Opservatoriji (VIa do VI d).
- Uključenje opservatorije u vanatmosferstva (kosmička) međunarodna istraživanja (IV d).

Beograd, oktobra 1984. god.

Астрономска опсерваторија
Београд

Смернице за израду плана истраживања у периоду 1986-1990

12. Основни критеријуми истраживања: у истраживачки план улазе само оне теме које је целисходно радити имајући у виду актуелност ове проблематике у свету и наше потребе, а да притом наши кадровски и инструментални потенцијали омогућују постизање квалитетних резултата (у случају спора у овим проценама, мишљења треба тражити од одговарајућих тела Међународне астрономске уније).
13. Почетак рада Астрофизичке станице треба остварити најкасније крајем овог петогодишњег периода по већ усвојеној концепцији, чиме ће се створити повољнији услови за развој астрономије код нас.
14. Посматрачки рад на постојећим инструментима у Београду и на Астрофизичкој станици планирати тако да се води строго рачуна о основним критеријумима планирања (види тачку 1.). У вези с тим треба предузети кораке да се модернизују они посматрачки инструменти који већ дају или могу дати међународно признате резултате.
15. Сарадња са свим оним астрономским и другим институцијама у земљи и иностранству који омогућују да постижемо квалитетније резултате истраживања.
16. Тимски и интердисциплинарни радови треба да буду ефикасно потпомогнути.
17. Уздизање кадрова у свим видовима (последипломске студије, докторати, студијски боравци) треба да буду обавезни део активности Опсерваторије.
18. Публиковање резултата вршити благовремено у издањима Опсерваторије и у другим часописима, посебно у онима са већим међународним реномеом.
19. Неке идеје за истраживачке теме:
 - одређивање и анализа положаја изабраних небеских тела.
 - анализа и тражење објашњења карактеристика каталога звезданих положаја,
 - изучавање астрономске рефракције и њених аномалија,
 - библиографија и нумерација звезданих каталога,
 - анализа особина промена географских координата Београда,
 - посебна истраживања особина астрометријских инструмената и њихова модернизација,

- кинематика, динамика, статистика и космогонија астероидног прстена,
- физичка и динамичка својства астероида,
- астрометрија, фотометрија и поларометрија Халејеве комете,
- истраживања у вези окултација звезда и тела Сунчева система
- астрометријска и фотометријска истраживања помрачења Сунца и Месеца,
- Меркуров пролаз испред Сунца 1986. године,
- кинематика и динамика двоструких и вишеструких звезданих система,
- одређивање тригонометријских паралакса двојних звезда,
- физика звезданих атмосфера и циркумстеларних омотача,
- спектроскопија астрофизичке плазме,
- фотосферска кретања великих и глобалних размера на Сунцу

— — — —

Овај документ је усвојен на седници Научног већа 27. јуна 1984. и Радничког савеза Астрономске опсерваторије у Београду 28. јуна 1984.

КООРДИНАЦИОНИ ОДБОР АСТРОНОМСКИХ ИНСТИТУЦИЈА ЈУГОСЛАВИЈЕ

I N F O R M A C I J A

O SARADNJI ASTRONOMSKIH INSTITUCIJA U JUGOSLAVIJI

B e o g r a d

1985

И Н Ф О Р М А С И Ј А

о с а р а д н ј и а с т р о н о м с к и х и н с т и т у ц и ј а
у Ј у г о с л а в и ј и

Na osnovu inicijative pokrenute na VI nacionalnoj konferenciji astronoma Jugoslavije pripremljeni su "Zaključci o problemima razvoja i o većoj saradnji jugoslovenskih astronomskih institucija", koji su usvojeni na sednici Nacionalnog komiteta za astronomiju, 09.05.1984. godine u Beogradu. Ovaj dokument je predviđao osnivanje koordinacionog tela astronomskih institucija Jugoslavije.

Ovaj odbor je konstituisan 19. oktobra 1984. godine u Beogradu, na sastanku predstavnika Astronomske opservatorije Beograd, Astronomske opservatorije Sarajevo, Astronomskog odjela Geodetskog fakulteta u Zagrebu, V.T.O fizike Univerziteta u Ljubljani, Instituta za astronomiju Prirodno-matematičkog fakulteta u Beogradu i Narodne opservatorije u /

Na ovom sastanku utvrđjeni su zadaci Odbora:

- Unapredjenje saradnje astronomskih institucija na naučno-istraživačkim, posmatračkim i nastavnim zadacima i to:

- organizovanje zajedničkih istraživačkih projekata,
- razmena kadrova,
- medjusobno korišćenje instrumentarija, opreme, biblioteke i informacija,
- usavršavanje mladih istraživača,
- organizovanje skupova, seminara, letnjih škola,
- medjusobna saradnja u izdavačkoj delatnosti,
- medjusobno uključenje u bilateralnu međunarodnu saradnju,

- 2 -

- planiranje razvoja astronomije
u Jugoslaviji,
- koordiniranje istraživačkih
planova.

Zaključeno je da sve institucije međusobno razmene informacije o sadašnjem stanju, problemima, istraživačkim temama, o planovima razvoja u petogodišnjem periodu (1986-1990), o izdavačkoj delatnosti, raspoloživoj naučnoistraživačkoj literaturi i računskim sistemima.

Dogovoreno je da se zajednički dokument o sadašnjem stanju i razvoju astronomije u Jugoslaviji i Samoupravni sporazum o međusobnoj saradnji astronomskih institucija izrade postupno u zavisnosti od aktivnosti odbora i razvoja međusobne saradnje.

Sve institucije su razmenile informativne materijale, a sačinjen je i pregled ovih informacija u Biltenu broj 2.

Na osnovu ovog materijala može se zaključiti da postoje programi rada na kojima je moguće saradjevati, a neki oblici saradnje već postoje.

Na drugom sastanku Odbora koji je održan 29. aprila ove godine u Zagrebu, na osnovu prikupljenih informacija, Odbor je sastavio listu A i listu B tema za koje su zainteresovane najmanje dve članice KOAIJ. Lista A obuhvata one teme na kojima već postoji saradnja ili postoje svi uslovi da se to uskoro ostvari, pa se one mogu uključiti u istraživačke planove za period 1986-1990. Za teme iz liste B takodje postoji širi interes, ali rad na njima traži duže pripreme.

Lista A sadrži ove teme:

- A1 - Be zvezde (AOB, IAB, AOS),
- A2 - Fizika Sunca (AOB, IAB, FLJ),
- A3 - Konstrukcija specijalnih astronomskih
uredjaja (AOB, IAB, OAZ, FLJ, AOS),
- A4 - Fotometrija asteroida (AOB, AOS, FLJ),
- A5 - Galaktička polarizacija (AOB, IAB, AOS),
- A6 - Okultacija zvezda i članova Sunčeva
sistema (AOB, AOS, FLJ),
- A7 - Promena geografskih koordinata (AOB, IAB, OAZ)

- 3 -

U zagradi su navedene zainteresovane institucije. Skraćenice su:

AOB - Astronomska opservatorija, Beograd,
IAB - Institut za astronomiju, Beograd,
AOS - Astronomska opservatorija, Sarajevo,
FLJ - VTO Fizika, Ljubljana,
OAZ - Odjel za astronomiju Geodetskog
fakulteta, Zagreb

AOB i IAB su voljni da budu koordinatori za teme: A1, A2, A4, A5 i A6, a AOS za A3. Koordinatoru posebno, a i AOB-u treba do 10. maja 1985. godine - javiti ako data institucija želi da se uključi u istraživački projekat beogradskih astronomskih institucija za period 1986-1990. Treba dostaviti: Sadržaj istraživanja i spisak istraživača.

Lista B sadrži dve teme:

B1 - Istorija astronomije,
B2 - Terminologija

O sadržaju ovih istraživanja, kao i o saradnji na ovim temama trebalo bi raspravljati za vreme Okruglog stola u Prištini.

Odbor je prihvatio inicijativu da se za vreme Kongresa MFAJ u Prištini, septembra 1985. godine održi Okrugli sto sa temom: "RAZVOJ ASTRONOMIJE U JUGOSLAVIJI U SREDNJOROČNOM PERIODU 1986-1990. GODINE I SARADNJA ASTRONOMSKIH INSTITUCIJA".

Na skupu bi trebalo posebno razmotriti teme A i B, na kojima se zajednički radi, a zatim i sve pojedinačne teme pojedinih institucija.

U Beogradu, _____ 1985.g.

P r e d s e d n i k

KOORDINACIONOG ODBORA ASTRONOMSKIH
INSTITUCIJA JUGOSLAVIJE,

(Miodrag Mitrović, dipl.pravnik)

ИНФОРМАЦИЈА О АСТРОНОМСКИМ ИНСТИТУЦИЈАМА У
ЈУГОСЛАВИЈИ

(Превод са енглеског)

1. Астрономска опсерваторија, Волгина 7, Ју-11050 Београд:

- 27 астронома
- 9 телескопа
- Подручја истраживања: астрометрија (звезда и положаја планета, астероида, двојних звезда, библиографија, астрономска рефракција, Земљина ротација, окултације звезда и чланова Сунчевог система), физика и динамика астероида, звездана астрономија, фотометрија и полариметрија променљивих звезда, физика Сунца, спектроскопија астрофизичке плазме, конструкција астрофизичких уређаја.

-издавање: "Bulletin de l'Observatoire astronomique de Belgrade" и "Publications de l'Observatoire astronomique de Belgrade".

2. Катедра за астрономију, Природно-математички факултет, Универзитет у Београду, Студентски трг 16, Ју-11000 Београд:

-10 астронома,
-нема телескопа,
-образовање,
-подручја истраживања: кретање и пертурбација астероида и вештачких сателита, Земљина ротација, звездана структура, радиоастрономска истраживања галаксије, Сунчева и звездане активности, конструкција астрофизичких уређаја.

-издавање: "Publications of the Department of Astronomy, Faculty of Sciences, University of Belgrade".

3. Опсерваторија Хвар, П. фах 18, Ју-58450 Хвар:

-5 астронома,
-2 телескопа,
-подручја истраживања: фотометрија променљивих звезда, физика Сунца,

-издавање: "Hvar Observatory Bulletin".

-ова Опсерваторија одржава блиске везе са Астрономским институтом Чехословачке академије наука, Праг, Чехословачка.

4. Астрономска опсерваторија, Маршала Тита 44, Ју-71000 Сарајево:

-2 астронома,
-?(замрљано) телескопа,
- подручја истраживања: спектрофотометрија променљивих звезда
конструкција астрофизичких уређаја,
-издавање: "Publications of the Astronomical Observatory Sarajevo".

5. Катедра за физику, Факултет природно-математичких наука и технологије, Универзитет у Љубљани, Јадранска 19, Ју-61000 Љубљана:

-4 астронома,

-5 телескопа,
-образовање,
-подручја истраживања: Земљина ротација, астрогеодезија,
конструкција астрономских уређаја.

6. Катедра за астрономију, Геодетски факултет, Универзитет у Загребу,
Качићева 26, Ју-41000 Загреб:

-4 астронома,
-5 телескопа,
-образовање,
-подручја истраживања: Земљина ротација, астрогеодезија,
конструкција астрономских инструмената.

новембар

1985.

КООРДИНАЦИОНИ ОДБОР АСТРОНОМСКИХ ИНСТИТУЦИЈА ЈУГОСЛАВИЈЕ
КООРДИНАЦИОНИ ОДБОР АСТРОНОМСКИХ ИНСТИТУЦИЈА
ЈУГОСЛАВИЈЕ (КОАИЈ)

ИНФОРМАЦИОНИ БИЛТЕН БР.1

Београд, 30. октобар 1984. г.

На основу иницијативе покренуте на VI Националној конференцији астронома Југославије припремљени су „Закључци о проблемима развоја и о већој сарадњи Југословенских астрономских институција“, који су усвојени на седници Националног комитета за астрономију 9. маја 1984. године у Београду. Овај документ у тачци 2, предвиђа оснивање Координационог тела астрономских институција у Југославији.

У договору са председником Националног комитета, астрономска опсерваторија у Београду је покренула иницијативу за сазивање оснивачког састанка таквог тела. Пошто је већина од 8 позваних институција потврдила учешће на оснивачком састанку (осим Опсерваторија „Хвар“ и „Звездарница“ - Загреб), Опсерваторија у Београду је састанак заказала за 19. октобар 1984. године.

У првом броју билтена Координационог одбора астрономских институција Југославије (КОАИЈ) дат је записник са закључцима са оснивачког састанка овог тела.

Координациони Одбор астрономских институција Југославије

Секретар,
Др Милан Димитријевић

Председник,
М. Митровић, дипл. правник

ЗАПИСНИК

са I састанка представника астрономских институција, одржаног 19.10.1984.
год. у 10h у Библиотеци Астрономске опсерваторије

У име Астрономске опсерваторије у Београду био је присутан Миодраг Митровић, у име Астрономске опсерваторије Сарајево М. Ступар, у име астрономског одјела Геодетског факултета у Загребу проф. др Лео Рандић, у име Института за астрономију Природно-математичког факултета

у Београду проф. др. Мирјана Вукићевић-Карабин, у име Народне опсерваторије Београд А. Томић, у име ВТО Физика Универзитета у Љубљани проф. др А. Чадеж и др Ђ. Телеки, секретар за астрономију СДМФАЈ. На састанку је била присутна и др С. Сацаков, председник Научног већа Астрономске опсерваторије у Београду и после избора М. Димитријевић, секретар новоформираног Одбора. Скуп је, уместо одсутног председника Националног комитета за астрономију отворио и водио до избора председника др Ђ. Телеки, у својству секретара за астрономију.

Прихваћен је следећи

Дневни ред:

20. Конституисање (председник, секретар), назив тела,
21. Општа дебата о задацима и организацији Одбора,
22. Могућности сарадње у 1985. години,
23. Могућности сарадње у петогодишњем интервалу 1986-1990,
24. Иницирање израде Самоуправног споразума о међусобној сарадњи и документа о садашњем стању и развоју астрономије у Југославији.

Ад. 1. У почетку је разматрана разлика између Националног комитета за астрономију и Одбора који се сад формира. Константовано је да се Комитет формира од представника појединих покрајинских и републичких друштава, математичара, физичара и астронома, а има као основни задатак да одржава везу са међународном астрономском унијом. Новоформиран и одбор треба да повеже астрономске институције у Југославији и да непосредно ради на унапређењу астрономије у Југославији.

Присутни су прихватили следеће у вези са задацима и организацијом Одбора:

- Задаци и организација Одбора

- Одбор се формира ако се са њега изјасне најмање 3 астрономске институције у Југославији;
- Одбору могу касније приступити и друге институције, ако их прихвате чланови – оснивачи;
- Одбор сачињавају по један члан из сваке институције;
- Одбор бира председника чији мандат траје две године; и не може се обновити за следећи двогодишњи период;
- Одбор има седиште у оној институцији одакле је председник; та организација именује секретара Одбора, који помаже председнику у раду;
- Задаци одбора су:

Унапређење сарадње астрономских институција на научно-истраживачким, посматрачким и наставним задацима и то:

- организовање заједничких истраживачких пројеката,
- замена кадрова,
- међусобно коришћење инструментарија, опреме, библиотеке и информација,
- усавршавање младих истраживача,
- организовање скупова, семинара, летњих школа,
- међусобна сарадња у издавачкој делатности,
- међусобно укључивање у билатералну међународну сарадњу,
- пласирање развоја астрономије у Југославији,
- координирање истраживачких планова.
- Одбор своје препоруке доноси консензусом;
- Одбор се састаје по потреби, а најмање један пут годишње;
- Одбор издаје „Информациони Билтен“, који се нумерише и садржи све препоруке и акције;
- Трошкове рада Одбора сноси институција – домаћин, а путне трошкове свака институција за свог делегата.

Ад. 2. У сагласности са председником Националног комитета за астрономију позиви на овај скуп су упућени:

- Астрономској опсерваторији, Београд;
- Астрономској опсерваторији, Сарајево;
- Астрономски Одјел Геодетског факултета, Загреб;
- Институт за астрономију ПМФ, Београд;
- Народна опсерваторија, Београд;
- ВТО Физика, Универзитет, Љубљана;
- Обсерваториј, Хвар;
- Звјездарница, Загреб.

Од позваних нису се одазвали Обсерваториј Хвар и Звјездарница Загреб.

Пошто је већина астрономских институција изразила потребу за чвршћом сарадњом међу југословенским астрономским институцијама, признати представници су одлучили да се формира Координациони Одбор астрономских институција Југославије.

Астрономска опсерваторија у Београду предложила је да прво седиште Одбора буде на овој Опсерваторији и да председник буде Миодраг

Митровић, а секретар Милан Димитријевић. Овај предлог је једногласно прихваћен.

Преузимајући дужност председника и вођење састанка Миодраг Митровић је истакао да сарадња треба да буде добровољна и да полази од интереса институције, у циљу унапређења астрономије у Југославији и у свету. Такође треба да постоји добра сарадња са Националним комитетом и СДМФАЈ. Треба искористити постојеће потенцијале и стварати нове услове за сарадњу. Ипак, не морају сви чланови, односно представници институција бити у свим облицима сарадње.

Ад. 3. и 4. Учесници су решили да о овим тачкама дневног реда заједно дискутују.

После дуже дискусије учесници скупа су се сложили у следећем:

- Институције ће до 15. децембра 1984. године међусобно разменити информације о садашњем стању, проблемима, истраживачким темама, о перспективним плановима у петогодишњем периоду 1985-1990.
- Ова Информација треба да сарджи и податке о часописима, које поједине институције набављају као и о рачунским системима.
- На основу овог материјала председник и секретар ће припремити један преглед о садашњем стању и перспективама сарадње и доставити чланицама Одбора до 15. јануара 1985. год. Предлози морају да буду конкретни за 1985. годину.

Ад. 5. Учесници су се сагласили да се документи о садашњем стању и развоју астрономије у Југославији, Самоуправни споразум о међусобној сарадњи израде поступно, у зависности од напретка у раду Одбора.

Закључено је да би било пожељно да се одбор састане крајем јануара 1985. године да размотри припремљена документа.

Састанак је трајао од 10 и 15 до 12 и 10 часова.

Председавао,

Миодраг Митровић, дипл. правник

КООРДИНАЦИОНИ ОДБОР АСТРОНОМСКИХ
ИНСТИТУЦИЈА ЈУГОСЛАВИЈЕ (КОАИЈ)

ИНФОРМАЦИОНИ БИЛТЕН Бр. 2

15. март 1985. г.

Београд

Na prvom sastanku predstavnika jugoslovenskih astronomskih institucija, održanom 19.10.1984. godine na Astronomskoj opservatoriji u Beogradu, odlučeno je između ostalog da astronomske institucije međusobno razmene informacije o sadašnjem stanju, problemima, istraživačkim temama, perspektivnim planovima u petogodišnjem periodu 1986-1990., časopisima koje pojedinačne institucije primaju i o računskim sistemima. Astronomska opservatorija je ovakav izveštaj uputila svim članovima Koordinacionog odbora, a odgovarajući materijal je primila od Astronomske opservatorije Univerzitetskog astronomskog društva u Sarajevu, Instituta za astronomiju Prirodno-matematičkog fakulteta u Beogradu, Narodne opservatorije u Beogradu i VTO Fizika, Univerziteta u Ljubljani.

U Informacionom biltenu br. 2 dat je sažeti pregled dobijenog materijala o našim astronomskim institucijama.

Sekretar KOAIJ

Milan Dimitrijević
Dr Milan Dimitrijević

Predsednik KOAIJ

Miodrag Mitrović
Miodrag Mitrović, dipl.pr.

- 2 -

Pregled dobijenog materijala o astronomskim institucijama

1. Astronomska opservatorija u Beogradu

Na opservatoriji je zaposleno 44 radnika, od čega 25 astronoma i to 5 doktora nauka i 13 magistara. Postavljeno je 9 teleskopa. Izdaje se Bulletin od 1936. godine (do sada izašlo 134 broja) i Publikacije opservatorije (33 broja). Opservatorija prima 74 časopisa a računski centar ima računar M20 Olivetti (256^{KB}) i Wang 2200 B (12 KB). Radi se na sledećim temama:

- katalozi položaja zvezda
- položaji članova sunčevog sistema
- analiza položaja nebeskih tela
- zemljina rotacija, promena geografskih koordinata
- dinamička i statistička istraživanja nebeskih tela
- fizičke karakteristike nebeskih tela
- Be zvezde
- promena srednjih geografskih koordinata Beograda
- spektroskopija astrofizičke plazme.

Opservatorija saradjuje sa ustanovama u SSSR, Francuskoj, Mađarskoj, Čehoslovačkoj, Poljskoj, Švedskoj, SR Nemačkoj, Italiji, SAD kao i sa Medjunarodnom službom vremena i Medjunarodnom službom polarnog kretanja.

2. Astronomska opservatorija Univerzitetskog astronomskog društva u Sarajevu

Opservatorija ima 2 zaposlena. Od instrumenata ima četrdeset-santimetarski fotometrijski reflektor, dvostruki astrograf sa patrolnim kamerama, Cassegrain reflektor od 62 cm, automatizovani fotoelektrični fotometar (trenutno se radi na interfejsu za povezivanje fotometra sa kompjuterom) i spektrograf. Detekcija sjaja zvezda vrši se klasičnim DC sistemom brojača fotona. Radi se na povezivanju brojača fotona sa kompjuterom opservatorije. Ustanova se bavi izdavačkom delatnošću, pretplaćena je na 6 časopisa, a računski centar ima Apple II+.

Vrše se aktivnosti za izradu interfejsa za spoj teleskopa sa računarom i izrada pripadnog softvera. Radi se na uvodjenju i računarskom očitavanju optičkih enkodera na obadve osobine teleskopa. Takodje se radi na programima obrade fotometrijskih podataka. Planira se nabavka Reticon-a ili CCD sistema za elektronsku detekciju

spektra. Vršе se fotometrijska posmatranja Be zvezda u saradnji sa opservatorijama na Hvaru i Ondrejov-u (ČSSR).

3. Institut za astronomiju Prorodno-matematičkog fakulteta u Beogradu

Na institutu je zaposleno 10 astronoma i to 8 doktora i 2 magistra. Izdaje se časopis Publications of Dept. of Astronomy, a Institut je pretplaćen na 11 časopisa i ima 2 mikroracunara Spectrum - 48 K. Radi se na sledećim problematikama:

- Poremećaji i kretanje planetoida,
- Kretanje odabranih malih planeta,
- Fotosfersko polje brzina "Problemi Sunčevog magnetnog polja",
- Kratkoperiodične promene koordinata pola i ugaone brzine zemljine rotacije. Nutacija Zemljine ose rotacije,
- Konstrukcija specijalnih astronomskih uređaja,
- Cirkumstelarni omotači,
- Radioastronomsko ispitivanje galaktičkog diska,
- Dinamika kretanje Zemljinih veštačkih satelita,
- Kretanje Zemljinih polova.

4. VTO Fizika, Univerziteta u Ljubljani

Ustanova ima 4 zaposlena, od kojih 1 doktor nauka i 1 magistar. Od instrumenata ima:

- refraktor Askania 160 mm/2560 mm
- reflektor Cellstron 14 356mm/3900 mm
- refraktor Zeiss 110mm/1650mm
- pasažni instrument Askania 70mm/700mm
- binokularni teleskop Zeiss 80mm/500mm
- univerzal Askania 70mm/700mm
- astrokamera Zeiss 4,5mm/250 mm.

Ustanova izdaje godišnjak "Naše nebo", a biblioteka prima 62 časopisa.

Radi na sledećim temama:

- fotometrija asteroida
- fotometrija mirnih područja Sunčeve fotosfere
- gravimetrija. Pravljenje gradijentnog gravimetra sa osetljivošću 10^{-8} do 10^{-9} s^{-2} .

5. Narodna opservatorija Astronomskog društva "Rudjer Bošković"
u Beogradu

Ustanova ima 3 zaposlena, izdaje časopis "Vasiona". Časopise uglavnom dobija razmenom, a pretplaćena je na 3 časopisa. Ima refraktor Zeiss Ikonm/2000mm i Ikonm/1700mm i saradjuje sa opservatorijom.

Na osnovu ovog materijala može se zaključiti da postoje zajednički programi rada koji mogu poslužiti kao osnova za uspostavljanje tesnije medjusobne saradnje. Na primer, Be zvezde, odnosno zvezde sa omotačima se proučavaju na Astronomskoj opservatoriji u Beogradu, Sarajevu i Hvaru, kao i na Institutu za astronomiju PMF u Beogradu. Opservatorija u Sarajevu namerava da nabavi Reticon. Nabavka ovog instrumenta nalazi se i u planovima opservatorije u Beogradu. Može se saradjivati na postavljanju ovih instrumenata, kao i na povezivanju instrumenata sa računarima.

U cilju ostvarivanja tesnije saradnje bilo bi dobro u toku VIII Kongresa MFAJ u Prištini organizovati okrugli sto sa temom: "Razvoj astronomije u Jugoslaviji u srednjeročnom periodu 1986-1990" i saradnja astronomskih institucija".

6. Odjel za astronomiju Geodetskog fakulteta
Sveučilišta u Zagrebu

Na Odjelu rade 4 zaposlena od toga 3 doktora znanosti.
Odjel ima slijedeći instrumentarij:

- pasažni instrument Askania 100 mm/1000 mm,
- pasažni instrument Mailat,
- Zenit-teleskop Askania 100 mm/1000 mm,
- refraktor Zeiss - 110 mm
- univerzalni teodolit Wild T-4
- kvarcni sat Patek Phillippe
- štampajući kronograf Wetzer
- Roelofsova prizma
- astrolab za teodolit Wild T3.

Odjel je pretplaćen na 5 stranih časopisa, a povremeno prima gratis dvadesetak časopisa.

Radi se na slijedećim temama:

- Određivanje prividnih promijena gibanja polova.
- Ispitivanje sistematskih pogrešaka u suvremenim metodama astrogeodetskih radova.
- Ispitivanje točnosti automatskog određivanja azimuta i smjernog kuta pomoću Sunca ili zvijezda ili planeta.
- Automatizacija registracije vremena opažanja astrolabom Zeiss Ni 2 na geoidnim točkama.

КООРДИНАЦИОНИ ОДБОР АСТРОНОМСКИХ
ИНСТИТУЦИЈА ЈУГОСЛАВИЈЕ (КОАИЈ)

ИНФОРМАЦИОНИ БИЛТЕН БР. 3

Б е о г р а д
29. априла 1985.

U ovom Biltenu dajemo zapisnik 2. sednice KOAIJ-a, održane 24. aprila 1985. u Zagrebu, u zgradi Geodetskog fakulteta.

Prisutni: M. Mitrović, predsednik, Prof.dr A. Čadež, Prof. dr L. Randić, M. Stupar i Prof.dr. M. Vukićević-Karabin, članovi kao i gosti: Dr. Ž. Dadić, predsednik Nacionalnog komiteta za astronomiju, Prof.dr. N. Solarić, sekretar Nacionalnog komiteta za astronomiju i Dr Dj. Teleki, sekretar za astronomiju SDMFAJ.

Odsutni: Dr M. Dimitrijević, sekretar i A. Tomić (iz službenih razloga).

Dnevni red:

1. Zaključci sa 1. sednice,
2. Izvršenje zaključaka,
3. Razgovor o saradnji u 1985. god.
4. Mogućnost saradnje u periodu 1986-1990,
5. Predlog organizovanja Okruglog stola na Kongresu MFAJ u Prištini,
6. Razno.

Pre prelaska na dnevni red, Prof.dr. N. Solarić je pozdravio Odbor u ime Geodetskog fakulteta u Zagrebu, a predsednik Mitrović se zahvalio na gostoprimstvu.

Ad 1. Nije bilo primedbi na tekst zaključaka sa 1. sednice.

Ad 2. Pre ove sednice Odjel za astronomiju Geodetskog fakulteta u Zagrebu je predao pisanu informaciju o svojoj aktivnosti, pa se zato može konstatovati da su svi zaključci sa 1. sednice izvršeni.

Ad 3 i 4. Tačke 3 i 4 prihvaćenog dnevnog reda su razmatrane zajedno.

Stalo se na stanovište da 1985. godinu treba iskoristiti prvenstveno za pripremu saradnje u petogodišnjem periodu 1986-1990, a i za medjusobne posete i bolju informisanost.

Na osnovu prikupljenih informacija, Odbor je sastavio listu A i listu B tema za koje su zainteresovane najmanje dve članice KOAIJ. Lista A obuhvata one teme na kojima već postoji saradnja ili postoje svi uslovi da se to uskoro ostvari, pa se one mogu uključiti u istraživačke planove za period 1986-1990. Za teme iz liste B takodje postoji širi interes, ali rad na njima traži duže pripreme.

- 2 -

Lista A sadrži ove teme:

- A1 - Be zvezde (AOB, IAB, AOS),
- A2 - Fizika Sunca (AOB, IAB, FLJ),
- A3 - Konstrukcija specijalnih astronomskih uređaja (AOB, IAB, OAZ, FLJ, AOS),
- A4 - Fotometrija asteroida (AOB, AOS, FLJ),
- A5 - Galaktička polarizacija (AOB, IAB, AOS),
- A6 - Okultacija zvezda i članova Sunčeva sistema (AOB, AOS, FLJ)
- A7 - Promena geografskih koordinata (AOB, IAB, OAZ).

U zagradi su navedene zainteresovane institucije. Skraćenice su:

- AOB - Astronomska opservatorija, Beograd,
- IAB - Institut za astronomiju, Beograd,
- AOS - Astronomska opservatorija, Sarajevo,
- FLJ - VTO Fizika, Ljubljana,
- OAZ - Odjel za astronomiju Geodetskog fakulteta, Zagreb.

AOB i IAB su voljni da budu koordinatori za teme A1, A2, A4, A5 i A6, a AOS za A3. Koordinatoru posebno, a i AOB-u treba do 10. maja 1985. - javiti ako data institucija želi da se uključi u istraživački projekat beogradskih astronomskih institucija za period 1986-1990. Treba dostaviti: Sadržaj istraživanja i spisak istraživača.

Lista B sadrži dve teme:

- B1 - Istorija astronomije,
- B2 - Terminologija.

O sadržaju ovih istraživanja, kao i o saradnji na ovim temama trebalo bi raspravljati za vreme Okruglog stola u Prištini.

Ad. 5. Odbor je prihvatio inicijativu da se za vreme Kongresa MFAJ u Prištini, septembra 1985. održi Okrugli sto sa temom "Razvoj astronomije u Jugoslaviji u srednjeročnom periodu 1986-1990 i saradnja astronomskih institucija"

Na skupu bi trebalo posebno razmotriti teme A i B, na kojima se zajednički radi, a zatim i sve pojedinačne teme pojedinih institucija. Zamoljen je M. Mitrović da pripremi informaciju o saradnji jugoslovenskih astronomskih institucija uopšte, a posebno u periodu 1986-1990.

Ad. 6. U Informacionom biltenu KOAIJ br. 2 treba uneti sledeće ispravke:

- 3 -

- str. 2, 9. red od dole: ubaciti posle reči sistemom "i sistemom",

- str. 3. 11. red: treba da glasi "Fotosfersko polje brzina i problemi Sunčevog magnetnog polja".

Mole se članice Odbora da medjusobno razmene informacije o svojoj medjunarodnoj saradnji u 1985. godini.

Dj. Teleki je dao informacije u vezi organizacije Kongresa MFAJ u Prištini, a M. Mitrović u vezi teškoća sa Publikacijom AOB br. 33.

Prihvaćeno je da predsednik KOAIJ-a bude po funkciji član Nacionalnog komiteta za astronomiju.

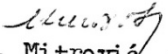
Usvojen je stav da na sledećim sednicama KOAIJ-a jedna tačka dnevnog reda uvek bude "Informacije o astronomskim institucijama".

Predlaže se da sledeća sednica Odbora bude za vreme Kongresa MFAJ u Prištini.

Sastanak je trajao od 10,15 do 12,15 časova.

Molimo Vas da ako imate primedbe na ovaj zapisnik, što pre saopštite predsedniku Odbora.

Predsednik KOAIJ,

M. Mitrović, dipl.pravnik

КООРДИНАЦИОНИ ОДБОР
АСТРОНОМСКИХ ИНСТИТУЦИЈА
ЈУГОСЛАВИЈЕ (КОАИЈ)

ИНФОРМАЦИОНИ БИЛТЕН БРОЈ 4

Београд, 30. октобар 1985.

У прилогу се налази Извештај о округлом столу "РАЗВОЈ АСТРОНОМИЈЕ У ЈУГОСЛАВИЈИ У СРЕДНЈЕРОЧНОМ ПЕРИОДУ 1986.-1990. ГОДИНЕ И САРАДЊА АСТРОНОМСКИХ ИНСТИТУЦИЈА", који је одржан у Приштини, 27. септембра 1985. године. Овај састанак је одржан на иницијативу КОАИЈ. Самтрамо да је он био користан и били бисмо задовољни ако би постављени циљеви били реализовани.

Поздрављамо Вас.

СЕКРЕТАР

ПРЕДСЕДНИК,

Mirica Zigelmit

ZA UČEŠĆE NA OKRUGLOM STOLU

Na predlog Koordinacionog odbora astronomskih institucija Jugoslavije (KOAIJ), a uz podršku Nacionalnog Komiteta za astronomiju (NKA), za vreme VIII Kongresa matematičara, fizičara i astronoma Jugoslavije u Prištini, od 23. do 27. septembra 1985. god., organizovaće se Okrugli sto sa temom

"Razvoj astronomije u Jugoslaviji u srednjeročnom periodu 1986-1990 i saradnja astronomskih institucija".

Ja sam se prihvatio da organizujem i vodim ovaj sastanak i to je razlog da Vam šaljem ovo pismo.

Pozivam i molim rukovodioce astronomskih institucija, rukovodioce astronomskih naučno-istraživačkih projekata i zainteresovana lica da prisustvuju ovom skupu i da informišu prisutne o razvoju i saradnji. Korisno bi bilo ako bi se informacije o svojoj aktivnosti podelile u tri dela:

- teme na kojima se planira neposredna saradnja,
- teme, na kojima se radi i u drugim jugoslovenskim organizacijama, ali se ne planira neposredna saradnja,
- teme koje se ne planiraju u drugim jugoslovenskim organizacijama.

Osim onih istraživanja, koja se vode u jugoslovenskim astronomskim institucijama, postoje dve teme koje nemaju "domaćina" ali bilo bi korisno da se na njima zajednički radi: to su "istorija astronomije" i "astronomska terminologija". KOAIJ smatra da rad i saradnja na ovim temama treba razmotriti na Okruglom stolu. Stoga molim Dr Ž. Dadića i Dr G. Ivaniševića, kao i zainteresovana i kompetentna lica, da za ovaj sastanak pripreme informacije i predloge.

Pozvana lica imala bi na raspolaganju po 15 minuta, a za diskutovanje će se obezbediti po 5 minuta. O tačnom datumu sastanka obavestiću Vas kasnije.

Nedovoljno se poznajemo i malo saradjujemo - to je naša stalna konstatacija. Okrugli sto ima za cilj da poboljša postojeće stanje, što samo može biti od zajedničke koristi. Zato Vas molim za saradnju.

Beograd, 20. maja 1985.

M. C. Dimitrijević
Dj. Teleki

Poslato:

Rukovodiocima:

- Astronomske opservatorije, Beograd,
- Instituta za astronomiju, Beograd
- Narodne opservatorije, Beograd
- VTO Fizika, Ljubljana
- Odjel za astronomiju Geodetskog fakulteta, Zagreb,
- Opservatorija, Hvar,
- Astronomska opservatorija, Sarajevo

Predsednicima:

- KOAIJ
- NKA

Dr Ž. Dadiću

Dr G. Ivaniševiću

IZVEŠTAJ O OKRUGLOM STOLU

"RAZVOJ ASTRONOMIJE U JUGOSLAVIJI U SREDNJOROČNOM
PERIODU 1986-1990. I SARADNJA ASTRONOMSKIH
INSTITUCIJA", Priština, 27.septembra 1985.

A,"

Okrugli sto je održan u okviru rada Astronomske sekcije
VIII Kongresa MFAJ u Prištini. Broj prisutnih: 24.

Ovaj sastanak je održan na predlog Koordinacionog odbora astronomskih institucija Jugoslavije (KOAIJ), a uz podršku Nacionalnog komiteta za astronomiju (NKA) SDMFAJ. Organizacija i vođenje poverena je Dj.Telekiju.

Poziv za učešće na Okruglom stolu poslat je 20. maja 1985. godine (Prilog I) rukovodiocima svih astronomskih institucija u Jugoslaviji, predsednicima KOAIJ-a i NKA-a, kao i Ž.Dadiću i G.Ivaniševiću. Ista lica su naknadno (2.septembra) obaveštena o tačnom datumu ovog sastanka.

Od pozvanih na sastanku su bili rukovodioci Astronomske opservatorije u Beogradu, Odjela za astronomiju Geodetskog fakulteta u Zagrebu i Astronomske opservatorije u Sarajevu, zatim predsednici KOAIJ i NKA i G.Ivanišević. Tako, na žalost, nije ostvarena želja da na ovom sastanku budu zastupljene sve odgovorne ličnosti.

M.Mitrović, predsednik KOAIJ-a, podneo je pisani izveštaj (vidi prilog II) o dosadašnjem radu ovog tela.

M.Muminović je dao usmenu informaciju o aktivnosti Astronomske opservatorije u Sarajevu. Izgradnja Opservatorije je završena. Sada se kompletiraju pribori. Dva profesionalna i više saradnika-volontera radi na sledećim temama:

- Fotometrija Be zvezda (saradjuje se sa Opservatorijom Hvar i Opservatorijom u Ondrejevu),
- Izučavanje eklipsnih promenljivih (zajedno sa Univerzitetom u Pragu),
- Fotometrija Halejeve komete (zajedno sa Univerzitetom u Pragu), i
- istraživanja u vezi istorije astronomije

- 2 -

Opservatorija ima profesionalno-amaterski karakter. Broj profesionalnih saradnika se u skoroj budućnosti neće povećavati. Dobra je saradnja sa Opservatorijom Hvar i sa češkim astronomima. Opservatorija neće raditi na okultacijama zvezda i članova Sunčeva sistema jer za to nema savremenu tehniku. Voljna je da omogući korišćenje svojih instrumenata pod uslovima koji još nisu definisani. Opservatorija svakako insistira na obostranoj koristi u saradnji.

M.Solarić je govorio o radu Odjela za astronomiju Geodetskog fakulteta u Zagrebu. Ova institucija nema novaca za razvoj instrumenata. Odjel je zainteresovan za saradnju na izučavanju promena geografskih koordinata (sa Astronomskom opservatorijom u Beogradu) i za razvoj astronomskih pribora (sa Opservatorijom u Beogradu).

M.Solarić, kao budući rukovodilac Opservatorije Hvar, je izjavio da ova ustanova neće proširiti svoju aktivnost novim temama. Zainteresovana i dalje da saradjuje na posmatranju okultacija.

Dj.Teleki je pripremio pisanu informaciju (vidi prilog III) o planovima Astronomске opservatorije u Beogradu.

Dj.Teleki je preneo informaciju A.Čadeža o planovima rada iz Ljubljane. Radiće se i voljni su saradjevati (sa Opservatorijom u Beogradu) na izradi novih astronomskih pribora i na izučavanju asteroida. VFO Fizika Univerziteta u Ljubljani je voljan da u proleće 1986. godine organizuje astrofizički seminar za jugoslovenske astronome.

Ž.Dadić je detaljno izložio one pravce istraživanja istorije astronomije u pojedinim delovima Jugoslavije, koji su od interesa. Kao posebno interesantnu oblast istraživanja naveo je međusobni uticaj vizantijske, zapadno-evropske i islamske astronomske škole.

G.Ivanišević je dao pisani izveštaj (vidi Prilog IV) o potrebi izrade jugoslovenske terminologije. U diskusiji po ovom pitanju G.Cenev je naveo da su u Makedoniji dati termini za oko 300 pojmova na makedonskom jeziku.

Posle diskusije nekoliko učesnika, prihvaćeni su ovi zaključci:

1) Daje se podrška nastojanjima KOAIJ da unapredi saradnju jugoslovenskih astronomskih institucija. Korišćenju

- 3 -

instrumenata i pribora dati, po mogućstvu, veći teg i prednost.

2) Predlaže se Astronomskoj opservatoriji u Beogradu da se prihvati pokroviteljstva i organizacije astronomske terminologije na srpskohrvatskom jeziku. Kao mogući saradnici na ovom zadatku mogli bi biti: J.Arsenijević, G. Ivanišević, M.Muminović, S.Ninković, B.Ševarić i Dj.Teleki. Rukovodioca teme treba da odredi Opservatorija u Beogradu.

3) Predlaže se Zavodu za istoriju prirodnih nauka JAZU u Zagrebu da se prihvati pokroviteljstva i organizacije izučavanja istorije astronomije u Jugoslaviji. Kao mogući saradnici na ovom zadatku bi mogli biti: G.Cenev, Ž.Dadić, B.Franušić, N.Janković, B.Jovanović, J.Mulamerović, L.Randić, B.Ševarić, i M.Padić. Rukovodioca teme treba da odredi Zavod u Zagrebu.

Sastanak je trajao od 9,40 do 11,50 časova.

PRESEDAVAO I ZAPISNIK VODIO,

Teleki
(dr Djordje Teleki)

COORDINATION COMMITTEE OF ASTRONOMICAL INSTITUTIONS OF YUGOSLAVIA

The work of the Coordination Committee of Astronomical Institutions of Yugoslavia, which was active in 1984-1985, was presented.

Key words: Astronomical observatory, History of Astronomy in Yugoslavia, History of Astronomy in Serbia